

Nr 26.

Av herr **von Heland**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område.

Den situation, som uppkommit på grund av den utbrutna krisen, har föranlett Kungl. Maj:t att i proposition nr 66 hemställa om i viss utsträckning ändrade riktlinjer för handhavande av vid årets lagtima riksdag fattade beslut angående jordbruksstödet.

I propositionen uttalas att frågan om margarinets ställning bör avgöras under hänsynstagande till huruvida smöret i huvudsak åtgår för konsumtion inom landet samt till prisutvecklingen för matfettet i dess helhet. Av jordbruksnämnden framhålles även nödvändigheten av en snar reglering av margarinförbrukningen.

Uppenbart är att de nuvarande oroliga tiderna kunna utsätta såväl margarintillverkningen som vår smörproduktion för stora svårigheter och skapa ett synnerligen ovisst läge i fråga om vårt folks förseende med matfett.

För att skydda landets befolkning från att komma i samma situation, vad beträffar försörjningen med matfett, som under och omedelbart efter förra världskriget samt för att säkerställa avsättningen av jordbrukets viktigaste produktion torde det vara nödvändigt att snarast minska margarinproduktionen, vars råvaror relativt lätt kunna lagras, för att härigenom kunna vinna avsättning för smörproduktionen på hemmamarknaden.

Denna nödvändiga reglering av matfettproduktionen kan givetvis främjas genom en monopolisering av margarinindustrien och försäljningen av matfett. Med hänsyn till att regeringen framlagt propositionen nr 58 borde man kunna förvänta, att regeringen, för att till såväl konsumenternas som jordbrukarnas bästa kunna rationalisera produktionen och distributionen av matfett, i snar framtid framlägger förslag om dylik monopolisering.

Mer brådskande är dock att margarinförbrukningen inskränkes så att tillräckligt utrymme omedelbart beredes landets smörproduktion inom egna gränser. Därest margarintillverkningen regleras i enlighet med vad som här sagts, torde problemet om matfettförsörjningen för befolkningsgrupper, som äro i behov av ett billigare matfett och önska inköpa margarin, lätt kunna ordnas. Lämpligen kunde något system med margarinkort eller rabattkuponger härvid komma till användning. Även andra åtgärder av social innebörd, ägnade att underlätta den avsedda förändringen inom matfettkonsumtionen, synas kunna ifrågasättas.

Det nuvarande tidsläget nödvändiggör att från statsmakternas sida så snart ske kan effektiva åtgärder vidtagas för beredande av tryggare av-

sättning av vår smörproduktion till rimliga priser. Därigenom kan jordbruket beredas en fastare grundval, när det gäller att inrikta sig på ett ökat tillgodoseende av även den viktiga gren av folkförsörjningen, som vår matfettfråga utgör. Vid sidan härav har margarinindustrien i den omfattning som ovan berörts en supplerande uppgift att fylla.

Med återopande av vad som i motionen anförts och under hänvisande till nödvändigheten av att en jordbrukspolitik föres, som befordrar den betydelsefulla insats som åvilar jordbruket i fråga om vår folkförsörjning och som genom en rättvis och väl avvägd prispolitik befrämjar produktionen, hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville göra framställning om skyndsamt reglering av margarinkonsumtionen för säkerställande av den svenska smörproduktionens avsättning.

Stockholm den 15 november 1939.

Erik von Heland.